

Verslag Adviserend Panel zbo-verantwoording 2025, 8 april 2026

Ter kennisname

Tijdens de vergadering is door een deelnemer een AI-notuleerfunctie ingeschakeld. De geproduceerde notities zijn na afloop automatisch met alle deelnemers gedeeld. DNB merkt op dat de AI-notities fouten bevatten en dat geen van de deelnemers kan worden gehouden aan de inhoud ervan. DNB roept eenieder op om de automatisch gedeelde AI-notities te verwijderen.

Deelnemers (allen online)

Gert-Jan Duitman (*Nederlandse Vereniging van Banken*),
Luuk van der Scheer (*Verbond van Verzekeraars*),
Matthijs Pars (*Association of Proprietary Traders APT*),
Erik Bakker en Ilse Kester (*Vereniging van Vermogensbeheerders & Adviseurs VV&A*),
Jeroen van Wijngaarden (*Dutch Fund and Asset Management Association, Dufas*),
Martin Wörsdörfer (*Holland Quaestor*),
Robert Schouten (*Nederlandse vereniging van trustkantoren, NVVTK*),
Bianca Kijl (*Zorgverzekeraars Nederland*),
Warner de Git (online) *Nederlandse Vereniging van Geldtransactiekantoren (NVGTK)*
Mauro Halve (*Verenigde Bitcoinbedrijven Nederland, VBNL*)

Yasmin Malai, Jacqueline Robben en Bjorn Teunen (*Ministerie van Financiën*)

Steven Maijoor, Bastiaan Postma, Willemieke van Gorkum, Jan Marc Berk en Rik Hunse (*DNB*)

Afmeldingen:

Richard Weurding (*Verbond van Verzekeraars*), Maurice Jongmans (*Verenigde Betaal Instellingen Nederland, VBIN*), Edith Maat (*Pensioenfederatie*)

Verslag

De voorzitter heet alle deelnemers welkom. De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld. Er zijn ingekomen stukken van APT, NVB, VBNL en het Verbond van Verzekeraars met suggesties ten aanzien van verbeteringen van de opzet van het adviserend panel, dit in het kader van de aanbeveling uit de evaluatie op de Wbft 2019. De suggesties worden later algemeen besproken.

DNB ziet een verdere materialisatie van geopolitieke dreigingen zowel gedurende 2025, als ook daarna. Deze risico's zijn in 2025 geadresseerd door middel van o.a. stresstesten. Het beeld van DNB is dat de financiële sector er goed voor staat en bestand is tegen schokken.

De afhankelijkheid van niet-Europese digitale dienstverleners was een belangrijk thema, getuige ook het rapport dat DNB in samenwerking met de AFM publiceerde over dit onderwerp. Toezichthouder en sector nemen stappen om die afhankelijkheid te verminderen. Het is belangrijk dat er ook voldoende capaciteit is om ook van eventuele incidenten te kunnen herstellen.

In het najaar is veranderprogramma DNB2030 aangekondigd, met als doel de weerbaarheid en wendbaarheid van DNB als geheel te vergroten. Voor het toezicht specifiek is er focus op resultaatgericht werken, verkorten van doorlooptijden, het faciliteren van een innovatieve, doch veilige financiële sector, en een gepaste wijze van communicatie met instellingen. Belangrijke elementen zijn een besparing van 10% op de begroting, zodat DNB bij de huidige inflatieverwachting in 2030 een begroting heeft die nominaal op het niveau ligt van de begroting van 2025. De voorzitter benadrukt dat een en ander afhankelijk is van het uitblijven van

significante externe ontwikkelingen die deze ambitie onvermijdelijk doorkruisen. De Dutch Fund and Asset Management Association (Dufas) vraagt in hoeverre de besparing van 10% ook tot uiting komt in de prioriteitstelling binnen het toezicht, nu de besparingen vooral bij de IT- en overige ondersteunende diensten zijn aangekondigd. De voorzitter licht toe dat de kosten van genoemde bedrijfsonderdelen worden verdeeld over de monetaire- en de toezichttaak, en dat zodoende die besparing ook bij de zbo landt. Daarnaast zijn er ook wel degelijk besparingen bij het toezicht en resolutie zelf.

Het financiële resultaat wordt toegelicht:

De zbo-realisatie 2025 onderschrijdt de zbo-begroting 2025 met € 13,4 miljoen (5%). Dat komt voor het grootste deel door lager dan begrote personeelskosten. Enerzijds doordat er gedurende het jaar sprake was van onderbezetting, anderzijds doordat de kosten per werknemer lager lagen. De onderbezetting hing vooral samen met gedetacheerde medewerkers (zowel extern aan de ECB als intern t.b.v. de pensioentransitie) die niet tijdelijk werden vervangen. De lagere personeelskosten zijn te herleiden tot een lagere gemiddelde inschaling van werknemers, in sommige gevallen noodgedwongen door een competitieve arbeidsmarkt, in andere gevallen omdat een lagere inschaling op dat moment mogelijk werd geacht. Gezien de aard en het aantal juridische procedures, en ook doordat de inzet voor on-site onderzoeken dat toelieten, is een groot deel van het externe inhuurbudget niet aangewend. Er was een besparing op de IT-kosten, doordat daar gedurende het jaar al werd geanticipeerd op een reorganisatie.

DNB geeft een doorkijk op de verhouding tussen de onderschrijving 2025, begroting 2026 en DNB2030:

De onderschrijving op de IT-kosten volgt op een ontwikkeling waarin sinds 2021 een stevige intensivering op de IT-kosten is doorgevoerd. Vanaf 2026 vindt een stabilisatie van de IT-kosten plaats, dit wordt nader uitgewerkt in de DNB2030 plannen. In de begroting 2026 zijn de kosten per werknemer n.a.v. de kostenontwikkeling in 2025 iets verlaagd, en deze worden in de plannen van DNB2030 verder aangescherpt. DNB verwacht in 2026 minder invloed van detacheringen op de bezetting, zeker gezien de geplande afbouw van de inzet voor de Wtp. Met DNB2030 wordt ingezet op het vergroten van efficiëntie door meer resultaatgericht te werken, maar gaat soms ook gepaard met het aanvaarden van een hogere risicobereidheid op onderdelen. De impact hiervan wordt nog nader geanalyseerd en besproken. DNB merkt ten slotte op dat 2026 een bijzonder jaar zal zijn, omdat programma DNB2030 in dat jaar wordt gestart. Hierdoor zullen er de nodige bewegingen zijn die niet zijn voorzien in de begroting. Zo zullen werkzaamheden die worden beëindigd leiden tot niet-begrote besparingen, maar zal de reorganisatie ook kosten met zich meebrengen. Het is op dit moment nog niet helemaal zeker welke kant dat op beweegt, en hoe dat voor iedere sector precies uit zal pakken.

Resultaten toezicht 2025

Ook in 2025 is gewerkt vanuit een risicogebaseerde toezichtaanpak met intensiever toezicht waar dat moet en minder waar het kan. Zo borgt DNB de effectiviteit van het toezicht en een doelmatige inzet van publieke middelen. DNB ziet dat banken solide buffers aanhouden en de stresstesten goed doorstaan. DNB voerde verdiepende onderzoeken uit op het gebied van aflossingsvrije hypotheek, geopolitieke spanningen, technologische vernieuwing en cyberweerbaarheid. De toezichthouder ziet ten opzichte van 2024 een duidelijke verbetering in de kwaliteit van het risicomanagement omtrent duurzaamheid. In de witwasaanpak is DNB opgeschoven naar een meer proportionele, risicogebaseerde benadering. Ontwikkelingen op gebied van wet- en regelgeving vroegen inspanning van zowel toezichthouder als sector. Belangrijkste ontwikkelingen op dit gebied speelden rond

DORA, de AI-verordening, CRR3 en CRD6. DNB spant zich in om zo weinig mogelijk nationale koppen te zien bij nieuwe wet- en regelgeving.

Bij de verzekeraars heeft DNB EIOPA en het Ministerie van Financiën ondersteund bij het verder ontwikkelen van Solvency II. Daarnaast voerde DNB themaonderzoeken uit op het gebied van solvabiliteit, governance, en de toepassing van AI in de verzekeringssector. In de kernprocessen wordt nog weinig gebruik gemaakt van AI, verzekeraars zijn zeer bewust bezig met governance rondom AI. In het kader van integriteitstoezicht heeft DNB gekeken naar de sanctiescreening en daarbij overwegend positieve bevindingen gedaan. DNB signaleert tenslotte dat de pensioentransitie ook verzekeraars kan raken, in de vorm van piekbelasting aan het eind van de transitieperiode.

Bij de pensioenfondsen ligt de focus volop op de Wtp-transitie. In 2025 zijn 27 beschikkingen afgegeven en 51 partiële beoordelingen uitgevoerd. Inmiddels zijn er 30 pensioenfondsen ingevaren in de nieuwe pensioenregeling. Qua pensioenvermogen is nu ongeveer de helft over, qua aantallen zijn we nog niet op de helft. Gezien de opgedane ervaring verwacht DNB geen additionele capaciteit nodig te hebben voor de resterende invaardossiers. Alle pensioenfondsen hebben tot slot hun ESG-risico's in kaart gebracht en daarmee voldaan aan hun wettelijke verplichtingen.

Bij de beleggingsondernemingen is het toezichtmandaat verdeeld tussen de AFM en DNB. DNB beoordeelde in 2025 32 vergunningaanvragen, waarvan er 18 werden vergund. De overige aanvragen bevinden zich ofwel nog in het proces of zijn inmiddels afgewezen¹. De complexiteit van aanvragen neemt toe door nieuwe verdienmodellen, innovatieve producten en internationale aandeelhoudersstructuren.

Er is aandacht gevraagd voor de verbetering van datakwaliteit en tijdigheid van rapportages en voor de operationele risicobeheersing van vermogensbeheerders. Er is een SREP uitgevoerd bij de grotere beleggingsondernemingen. Bij de betaalinstanties is relatief veel capaciteit ingezet aan de poort, met veel aandacht voor vergunningaanvragen, toetsingen en VVGB's. Daarnaast was er aandacht voor nieuwe wet- en regelgeving, zoals de vormgeving van PSD3 en PSR. Bij de trustsector waren de belangrijkste thema's in 2025 de invulling van de audit- en compliancefunctie, de invulling van de sanctieregelgeving en de naleving daarvan, en de toekomstgerichtheid van de governance van trustkantoren. 40 signalen inzake illegale trustdienstverlening werden ontvangen en beoordeeld.

Focusgebieden van het toezicht

Geopolitieke ontwikkelingen zorgen voor economische schokken en -onzekerheid. DNB vraagt doorlopend aandacht voor deze risico's en voor de vraag in hoeverre deze worden meegenomen in de risicobereidheid van instellingen. Vooralsnog ziet DNB dat hiervoor voldoende aandacht is. Op de langere termijn is het belangrijk om te streven naar meer variatie in IT-oplossingen, met name door Europese aanbieders.

DNB zet meer in op een veilige en innovatieve financiële sector, zodat instellingen – met oog voor risico's – innovatiekansen kunnen benutten. Dat is nodig voor een gezonde financiële sector. DNB ontving en beantwoordde 61 vragen via de InnovationHub, sommige hiervan waren daadwerkelijk heel vernieuwend. DNB heeft veel gedaan om in contact te komen met start-ups en scale-ups, waaronder de

¹ N.a.v. een vraag van de VBNL geeft DNB aan dat notificaties niet worden meegenomen in de aantallen vergunningsaanvragen. In het openbaar register treft men zowel de vergunde aanvragers als de notificaties.

rondetafelgesprekken om de uitwerking van de AI-verordening te bespreken, en de organisatie van *Crypto- / Fintech Meets Regulator*-events.

In 2025 werd DORA effectief. DNB ziet dat er veel is geïnvesteerd in de implementatie van DORA, al zijn er nog de nodige instellingen die implementatie nog niet (volledig) hebben afgerond. Op het gebied van cyberweerbaarheid zijn verder aandachtspunten het actualiseren van contracten met IT-dienstverleners, verhogen van kwaliteit van informatieregisters en het IT-derdepartijrisicomanagement.

Financiën toezicht

De toezichtkosten bleven in 2025 5% onder de begroting, grotendeels vanwege onderbezetting als gevolg van detacheringen zowel intern als bij de ECB. Daarnaast waren de personeelskosten lager door een meer juniore inschaling van medewerkers, deels vanwege competitie op de arbeidsmarkt en deels omdat dat soms mogelijk was. DNB besteedde minder aan externe inhuur, hierbij is DNB afhankelijk van de capaciteitsindeling door het SSM. Lagere IT-kosten vinden hun oorsprong in sturing op afvlakking van de kosten richting DNB2030. DNB stelde de verdeelsleutel voor IT-kosten bij, waardoor de verdeling over sectoren wijzigde. Het aandeel voor banken groeide ten faveure van het aandeel van de andere sectoren. Bij de pensioensector komen we tegemoet aan het streven om de overschrijding uit 2024 in te lopen.

Resultaten en financiën Resolutie

DNB is in 2025 doorgegaan met het verschuiven van de aandacht van het maken van plannen naar het zorgen dat DNB zelf en instellingen operationeel worden in het resolutieproces. Een kwestie van veel oefenen en testen. Inzet was er ook voor het beleidstraject CMDI, het crisisraamwerk dat een ordelijke afwikkeling van faillissementen mogelijk moet maken. De publieksbekendheid van het DGS steeg naar 72% en oversteeg daarmee de doelstelling. Daarnaast werd er met grensoverschrijdende DGS'en geoefend op het doen van uitkeringen. Bij de verzekeraars is DNB in 2025 van start gegaan met het operationaliseren van resolutieplannen. Er is veel werk verzet als het gaat om het vormgeven en implementeren van het nieuwe Europese resolutiekader IRRD. De onderschrijving op de resolutietaak heeft vergelijkbare oorzaken als die van de toezichttaak: lagere personeelskosten, en ook minder juridische inzet dan begroot.

Exploitatiesaldo

Onderaan de streep is er € 8 miljoen meer opgehaald dan dat er kosten zijn gemaakt. Dit bedrag zal worden terugbetaald aan de sector. Een paar zaken worden uitgelicht.

Ten eerste de kosten voor eenmalige handelingen. Die liggen nagenoeg in lijn met de begroting. De opbrengsten zijn echter significant lager, doordat de verhoogde tarieven ruimschoots later effectief worden dan waarop DNB had gerekend. Dit leidt tot een tekort van € 5,3 miljoen. Het ontstane tekort kan niet ten laste van de sector worden gebracht. Daarom doet DNB een beroep op de heffingsreserve, die overigens met € 4,8 miljoen is gevuld. De resterende € 0,5 miljoen wordt doorgeschoven naar de verrekening 2027. De Nederlandse Vereniging van Banken (NVB) merkt op dat het niet de eerste keer is dat een tekort bij de eenmalige handelingen moet worden gecompenseerd uit de heffingsreserve en dat deze hier niet voor is bedoeld. De NVB vraagt of er een garantie kan worden gegeven dat dit in de toekomst niet meer voorkomt, en of er gekeken wordt naar andere mogelijke oplossingen, zoals bijvoorbeeld een bijdrage vanuit de overheid om het ontstane tekort te overbruggen. DNB ziet, in overleg met Financiën, de voorgestelde weg als eenmalige oplossing voor een specifiek vraagstuk uit het verslagjaar, waarvoor de reserve is bedoeld, en geeft aan dat met de recente tariefsverhoging verwacht mag worden dat in 2026 per saldo geen tekort ontstaat en zodoende inzet van de heffingsreserve niet opnieuw nodig zal zijn. Garanties hiervoor kunnen echter niet worden gegeven.

Ten tweede is er met de bijdrage voor het doorlopend toezicht bij de beleggingsondernemingen minder opgehaald dan begroot. Enerzijds vanwege het lager uitvallende aantal onder toezicht staande instellingen. Anderzijds vanwege het feit dat instellingen in omvang regelmatig kleiner bleken dan ingeschat ten tijde van het vaststellen van de tarieven, waardoor de maatstaven nodig om het gehele bedrag op te halen, niet voldoende werden gehaald. Daarnaast was er meer inzet op het doorlopend toezicht en minder op eenmalige handelingen dan begroot. De BOBI-sector is daardoor de enige sector die, ook na compensatie voor het tekort bij de eenmalige handelingen, nog een restbedrag aan DNB moet betalen. Ten derde is er aan de cryptosector eerder geld terugbetaald in afwachting van een gerechtelijke uitspraak². In 2025 is er alsnog een nieuwe heffing opgelegd aan de betreffende instellingen. De sector staat inmiddels niet meer onder toezicht van DNB en er kan dus niet meer verrekend worden in 2026. De nageheven gelden komen daarom ten gunste van de andere sectoren.

Na correctie voor de compensatie voor het tekort bij de opbrengsten uit eenmalige handelingen resteert een totaal aan de sector terug te betalen exploitatieoverschot van € 13,3 miljoen.

Vragen vanuit het panel ten aanzien van de zbo-verantwoording

Het Verbond van Verzekeraars spreekt haar waardering uit voor het initiatief van DNB om kostenbeheersingsmaatregelen te nemen, roept niettemin op om te verkennen of de toezichtdruk beperkt kan worden, bijvoorbeeld door terughoudendheid bij informatieuitvragen en door te kijken of er in geval van nieuwe toezichttaken kan worden geschapt in oude taken. De voorzitter stelt dat DNB dit al doet: kijkend naar het kostenkader 2025-2028 zijn er alleen extra middelen voor de AI-verordening en DORA beschikbaar gesteld, voor alle andere nieuwe wet- en regelgeving (zoals CRD, Solvency II en PSD) zijn geen uitbreidingen gevraagd. Dergelijke uitbreidingen worden dan opgevangen door herprioritering van oude taken.

De NVB vraagt om nadere toelichting met betrekking tot het beleggerscompensatiestelsel. DNB verduidelijkt dat er voor Caribisch Nederland geen beleggerscompensatiestelsel bestaat, maar wel een depositogarantiestelsel (DGS). NVB neemt separaat contact op met DNB om haar punt m.b.t. het beleggerscompensatiestelsel te bespreken.

De NVB vraagt hoe de eenmalige handelingen ten behoeve van pensioenfondsen worden bekostigd, nu aan die instellingen geen leges in rekening worden gebracht. Meer specifiek is de NVB benieuwd of die kosten door de gehele sector worden gedragen. DNB antwoordt dat de betreffende kosten worden meegenomen in de heffing voor het doorlopend toezicht van alleen de pensioenfondsen³

De NVB is benieuwd of er rekening mee gehouden moet worden dat DNB aansprakelijk wordt gesteld in de zaak Conservatrix, en in hoeverre dat invloed zal hebben op de toezichtkosten. De voorzitter reageert dat dit in principe mogelijk is, maar dat het van belang is om te realiseren dat de suggestie van bedrog niet de kern is van de rechterlijke uitspraak. Los van dat DNB het daar niet mee eens is, betrof het een zijdelingse passage van de rechter. Het is in de rechtszaak ook niet vastgesteld op basis van bewijs dat er sprake is geweest van bedrog. Eventueel bedrog, en aansprakelijkheid van DNB in dat verband zou in een eventuele volgende

² Op last van de voorzieningenrechter, de terugbetaling is in 2024 gedaan over heffingsjaar 2021 en voldaan uit de heffingsreserve

³ De Pensioenwet, waarin het toezicht op pensioenfondsen is geregeld, voorziet niet in de heffing van leges voor eenmalige handelingen

rechtszaak opnieuw moeten worden bepleit. De voorzitter loopt daarop in deze bijeenkomst niet verder vooruit.

De Association of Proprietary Traders (APT) feliciteert DNB met de onderschrijving op de begroting. Ondanks dat het voor de BOBI-sector jammer is dat zij niet delen in het exploitatieoverschot vindt APT de onderschrijving in het algemeen positief. De APT hoort bovendien positieve geluiden over de interactie met de toezichtmedewerkers van DNB.

Aanbeveling Evaluatie Wbft 2019

DNB heeft op haar oproep om suggesties te doen ten aanzien van het verbeteren van de opzet en doelstelling van het adviserend panel verschillende reacties ontvangen van verschillende vertegenwoordigende organisaties. In de kern komt het neer op de vraag of men zich in de panelbijeenkomst zou moeten (willen) richten op de zbo-begroting en -verantwoording, of een meer uitgebreide vorm waarin plaats is voor bredere discussie. Een aantal organisaties pleit voor uitbreiding met meer beleidsmatige discussies. Tegelijkertijd is er ook besef dat dergelijke discussies ook plaatsvinden aan andere tafels, bij andere gelegenheden. DNB kijkt ook naar de wijze waarop de AFM de panelbijeenkomst inricht. De voorzitter stelt, alle reacties in overweging nemende, voor om net als de AFM primair te focussen op de zbo-stukken. Daarbij is de ervaring van DNB dat de break-out sessies bij de begrotingseditie van de panelbijeenkomst waardevolle discussies opleveren, en dat die sessies wat DNB betreft kunnen worden gehandhaafd. De voorzitter geeft het voorstel ter overweging. De aanwezige panelleden kunnen zich unaniem vinden in het voorstel. De NVB oppert nog wel om in die break-outsessies meer stil te staan bij de langetermijnontwikkelingen in (het toezicht op) de sector. De NVB vraagt ook of de panelbijeenkomst eerder in het begrotingsproces zou moeten plaatsvinden, als de aard dan toch adviserend moet zijn, zodat de input ook daadwerkelijk verwerkt kan worden. Het Verbond van Verzekeraars sluit zich hierbij aan. De voorzitter benadrukt dat er wel degelijk geluisterd wordt naar het panel – het programma DNB2030 en de zojuist gerapporteerde onderschrijving zijn daar uitingen van. DNB neemt beide suggesties desalniettemin in overweging en zal bezien of hierin gefaciliteerd kan worden.

Sluiting en rondvraag

Het verslag van de vorige bijeenkomst op 11 november 2025 was nog niet vastgesteld. De voorzitter doet dat alsnog met goedkeuring van de panelleden. Er zijn geen vragen voor de rondvraag. De voorzitter bedankt de panelleden voor hun aanwezigheid. De volgende panelbijeenkomst staat gepland op dinsdag 10 november 2026.